

Eredu finlandiarraren gakoak

Irakaskuntzan eredu dira finlandiarrak eta munduko emaitzarik onenak lortu ohi dituzte neurgailuetan. Hona Finlandiako hezkuntza sistema arrakastatsuen gakoak, gaian aditu den Xavier Melgarejori Eldiario.es egunkarian egin dioten elkarrizketa batetik aterata.

| MIKEL GARCIA IDIAKEZ |

Argazkia: unmundoperfecto.blogspot.com.es

Irakasleen hautaketa. “Batxilerrean eta errebalidan 10etik 9 baino nota altuagoa eskatzen zaie irakasle izan nahi duteneri”, argitzen du Melgarejok, eta garrantzitsuena: “Fakultate bakoitzak test eta elkarrizketa pertsonalak egiten dizkie, eta errendimendua neurtzeaz gain sentsibilitate maila ere neurtzen dute. Ikaslea oso azkarra izanagatik, aisialdi talderen batean ez bada inoiz aritu, ziurrenik ez dute hartuko”. Gurean, selektibitatea eta baxoa dira karrerarako sarbidea, edukiak neurtzen dituzten azterketa teorikoak, kontuan hartu gabe irakasle izateko beharrezkoak diren beste hainbat balore eta ezaugarri.

Irakasleen prestakuntza. Finlandiako Magisteritza karreraren “askoz ere kreditu gehiago dituzte. Gainera, tesina bat eta praktikak egin behar dituzte, irakasle onenak dituzten kalitate goreneko ikastetxeetan”, dio adituak. Praktikak, horra giltzetako bat, gurean irakasle ikasketak oro har oso teorikoak baitira. Edukietatik harago, bere lanaz gogoetatzeko, gaitasunak lantzeko eta alternatibak bilatzeko gai den irakaslea prestatzea ezinbestekoa da.

Prestigio soziala. “Irakasle lanbidea oso ondo baloratua dago. Finlandian, ohorea da irakasle izatea”. Hemen aldiz, desprestigio soziala jasaten dute maiz, batik bat azkenaldian, eta batik bat politikarien ahotik.

Adostasun politikoa. “Legeek askoz gehiago irauten dute, parlamentuaren bi herenek onartu behar dituztelako. Gutxi gorabehera 30 urtean behin ukitzen dituzte”. Gurean, ez dago alderdien arteko gutxieneko akordioarik eta horren emaitza behin eta berriz sufritzen dugu: gobernura iristen den alderdiak nahieran moldatzen du hezkuntza eredia aldiro.

Pertsonalizatua. “Ikasgela bakoitzeko 15 edo 16 haur daude. Eta ikasleren batek arazo larriak dituenean, autismoa adibidez, 10 baino ez daude gelan, eta ikasle horrek gainera laguntza berezia dauka. Haur batek zailtasunak dituela ikusten badute, baliabide guztiak bide-

ratzen dizkiote: logopedak, psikologo espezializatuak...”. 30 ikasle inguru dira EAEko ikasgeletako ratioak, eta José Ignacio Wert Espainiako Hezkuntza ministroak Estatuko ikasgeletako haur kopurua %20 igotzeko neurria aurkeztu zuen iaz.

Deszentralizatua. “Finlandian oso handia da deszentralizazioa: curriculumaren %90 udal mailan antolatzen da. Edukiak egokitu behar dituen komunitatetik gertuen dagoen jendea izan behar dela uste dute. Baina horretarako irakasleak prestatu behar dituzu, eta konfiantza izan behar duzu haiengan. Finlandian ez dago ikuskaririk”. Bestelakoa da Espainiako nahiz Frantziako estatuek hezkuntzan duten ikuspuntu zentralizatzailea. Euskal Herri mailan ere, ikastetxeek autonomia handiagoa eskatzen dute edukiak antolatzeko.

Irakurketa ulerkorra. “Finlandiarrentzat zutabe funtsezkoa da, eta horretan familiak asko laguntzen du. Denek irakurtzen dute etxean. Biztanle bakoitzeko liburu eta liburutegi gehien dituen herrialdea da munduan, eta familien %80 astean behin liburutegira doa irakurtzera. Komunitate guztiak bultzatzen ditu haurrak irakurketara, marrazki bidez ere azpigituluak dituzte telebistan”.

Komunitate irekia eta inplikatuak. “Ikaskuntza komunitatea da Finlandiako: ikastetxe guztiak publikoak dira eta komunitateari zabalitzen zaizkie, haren zerbitzura daude. Gurasoek parte har dezakete, prestakuntza jaso dezakete laguntzeko, eskolaz kanpoko ekintzak antolatu dira... Ikastetxeko ateak irekita daude”.

Laguntza publikoak. “Konparaezinak dira laguntzak. Finlandian ez daude jangelabekak, mundu guztiak jan dezakeelako eskolan eta Gizarte Ongizate Sailak ordaintzen du. Eskolako materiala eta liburuak ere doakoak dira”. Irakaskuntza pertsonalizatuaren atalean aipaturiko baliabideak lortzeko ere, ezinbestekoak dira diru-laguntzak. ■

